

tioners Side og forlange, at de absolut skulle være i Stand til at kunne skaffe sig Alt det, de kunne ønske sig af Jord saa billigt, som det paa nogen mulig Maade kan lade sig gjøre; vi ere ogsaa forpligtede til at stille os paa Befolkningens Side og værne den mod vilkaarlig Behandling. Nu vil man naturligtvis sige, at den Lovgivning, som vi have om Expropriation, ogsaa tager dette Hensyn, nemlig Hensyn til de Folks Eiendomsret, fra hvilke der skal exproprieres, og at man maa stole paa, at den Kommission, som bliver nedsat for at bedømme Værdien af det exproprierede Stykke, vil tage alt det fornødne Hensyn overfor den Eiendomsbesidder, som skal afstaa sin Jord. Ja, man kan vel nok sige saa, men jeg tror ikke, man skal være saa aldeles overbevist om, at Hensynet til Eieren i alle Tilfælde fuldt ud bliver varetaget. Derfor vil jeg sige, at man skal være meget varsom med at voldgive Grundeieendomsbesidderne her i Landet til Expropriations-Kommissionens Afgjørelse, hvor det ikke er strengt nødvendigt. Naar man ser her i Landet, hvorledes det gaar til, saa forekommer det mig, at de fleste Expropriations-Kommissioner staa mere paa Statskassens og de offentlige Institutioners Side end paa Eieren Side, og derfor er jeg bange for, at man særlig netop her, hvor det dreier sig om saa vanstelige Forhold, som Udvidelser ved Stationer, let vil komme til at gjøre stor Uret mod de Lodsseiere, som ligge i Nærheden af Stationerne. I den Henseende er jeg ganske enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) i det netop at man ikke lige overfor saadanne Jordstykker kan anlægge den almindelige Maalestok og sige: saa og saa meget have de faaet pr. Tønde Land der, og saa og saa meget pr. Tønde Land der; jeg siger, det Hensyn man maa tage lige overfor Stationsudvidelser, er dette, Hvilken Pris kan den vedkommende Eiendomsbesidder med Rimelighed vente paa anden Maade at bringe ud af sin Jord? Dette Hensyn bør fuldt ud tages. Derfor tror jeg, at man, hvis man vil varetage Lodsseierens Interesser, maa stille Sagen saaledes, at Lodsseierne, forjaabidt det paa nogen Maade er gjørligt, kun ved frivillig Overenskomst vil kunne komme til at lade deres Jordstykker anvende til Udvidelse af Banerne. Skulde der saa vise sig et bestemt Tilfælde, hvor en hel Foranstaltning strander paa Grund af aldeles ublu Jordbringer, er det jo ofte udtalt, at man vel sagtens der vil kunne finde den Maade, hvorpaa Lovgivningsmagten bør træde til for at forhindre et saadant Misbrug. Men udover det, forekommer det mig, at man grumme nødvendig skulde gaa, og derfor er jeg en Mod-

stander af at give vor hidtilværende Expropriations-Lovgivning den Udvidelse, her er Tale om. — Medens jeg har Ordet med Hensyn til dette, maatte det maasse være mig tilladt at sige, at Expropriationen, efter hvad jeg paa forskjellig Maade har bragt i Erfaring, foregaar paa en temmelig daarlig Maade, hvad Opmaalingsspørgsmaalet angaar, idet jeg ikke har kunnet skjønne Andet, end at paa mangfoldige Steder foregaar Opmaalingen og Indlægningen paa Kortet af den stete Forandring særdeles mangelfuldt, og af Folk, der paa ingen Maade ere i Stand til med den Nøiagtighed og Præcision, der maa fordres i saadanne Tilfælde, at udføre det Arbejde, som der skal gjøres. Ved store Anlæg af Jernbaner viser dette sig ofte paa en ganske mærkelig Maade, naar man senere kommer til ved Udstykning eller ved Salg at se det Arbejde efter, som er gjort af Regjeringens Landinspektører. Det viser sig da, at deres Arbejde ofte er særdeles daarligt gjort, saa at der er meget store Feil med Hensyn til de Grændselinier, der ere dragne. Jeg har haft Exempler paa, at det har voldet overordentlig megen Besvær at faae de rigtige Grændser frem, idet Regjeringens Landinspektører have gjort Arbejdet yderst slet. Der har endogaa været Tilfælde, hvor man har tilbudt Erstatning for Afstaaelser af Jord til Jernbaner til Folk, som ikke have anet, at de have afstaaet en eneste Tomme til Jernbanen, ligesom man har taget Stykker Jord fra Folk, som man ikke har givet Erstatning derfor. Hvis man i det Hele taget skal til at se paa disse Expropriationsforhold, vil jeg bede det taget under nøie Overveielse, at man udsører dette Arbejde saaledes, at den Jord, man agter at benytte, bliver nøiagtigt opmaalt, før Arbejdet er paabegyndt, og ikke nøies med, saaledes som det nu i Almindelighed gjøres, først at sige, naar Arbejdet er færdigt, at saa og saa meget Jord er der afstaaet. Jeg vil altsaa paapege dette og henlede Opmærksomheden paa, at der vistnok bør gaas frem med langt større Nøiagtighed end hidtil er gjort i det Forhold. Men i det Hele taget maa jeg sige, at det ikke forekommer mig, at der har vilst sig tilstrækkelig tydelig Trang til en Lov som denne. Derfor interesserer jeg mig overordentlig lidt for Lovforslaget.

Judenrigsministeren (Singer s Lev):

Det stiller sig jo ingenlunde saaledes, at man som Regel ikke kan faae fat i den Jord, der er nødvendig til Udvidelse af de bestaaende Anlæg til Jernbaner, men det er rigtigt, som det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 2den Valgkreds (Hage)